

1. Правна својства устава

Устав је у правном смислу највиши општи правни акт из кога произилази целокупан правни поредак. Он стоји на врху пирамиде општих правних аката. Он је то захваљујући томе што је то акт суверене државне власти. Као такав, устав има већу правну вредност од свих других позитивноправних норми. Он има највећу правну снагу и као такав одређује и сопствену правну снагу јер је његов доносилац правно слободан, суверен и невезан правом. Устав установљава правни поредак једне земље, све остале њене акте, али је и основ и за оцену њихове уставности, односно сагласности с њим. Тиме устав као акт најјаче правне снаге може да изазове санкционисање аката ниже правне снаге који нису сагласни с њим а то се постиже механизмом судске (уставносудске) власти, институцијом оцене уставности аката, пре свега закона који су испод устава. Овакав устав као израз првобитне и правно неограничене власти иступа према другим општим актима као *lex fundamentalis* и *lex superior*. Уставна власт је изворна, установљавајућа, а све друге су ниже и из ње изведене. Устав се тако схвата као врховни закон који стоји над свим другим законима и у њему сви други прописи налазе своју основу јер су испод њега, не могу му противуречити нити га изменити или укинути. На бази устава и његових норми се доносе правила и прописи осталих грана права као, рецимо, управног, кривичног, грађанског, породичног и др. права. Устав претходи тим другим актима, стоји над њима, на врху хијерархије свих аката јер је то акт оригинарне-уставотворне власти која није дужна да се повинује никаквој спољној ни унутрашњој власти. Устав је основни и највиши правни акт земље јер регулише уставну материју која покрива све сфере државе-економску, политичку и др. и која директно или индиректно утиче на регулисање односа или материје свих других грана права. Битна правна својства устава се односе и на то ко доноси устав и како се он доноси и мења, по ком поступку. Устав као највиши нормативни акт доноси посебно за то овлашћен орган-уставотворан орган или власт и то може да буде било посебно за ту сврху изабрана уставотворна скупштина или редовно изабрана скупштина, али у функцији уставотворног органа, док је некад то могао да чини и шеф државе, монарх у случају тзв. октроисаног устава. Устав се, правно гледано, доноси по сложеност, споријем и компликованијем поступку од оног по коме се доносе закони и други акти. Углавном, устав се доноси у више фаза: фаза иницијативе, фаза предлога, предлагања и сама фаза усвајања устава. Као